

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

9 aylık bütçe açığı 1,07 trilyon TL'ye ulaştı

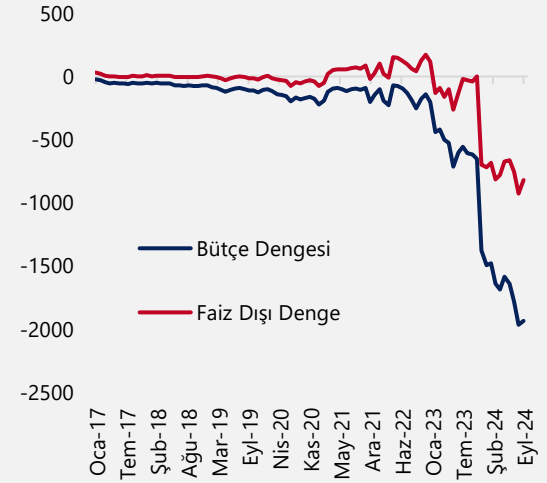
Merkezi yönetim bütçesi eylül ayında 100,5 milyar TL açık verirken, faiz dışı denge ise aynı dönemde 48,2 milyar TL fazla verdi. Geçen yılın aynı ayında 129,2 milyar TL bütçe açığı ve 58,5 milyar TL faiz dışı açık kaydedilmişti. Eylül verileri ile birlikte 12 aylık bütçe açığı 1,97 trilyon TL'den 1,94 TL'ye gerilerken, 12 aylık faiz dışı açık ise 926,6 milyar TL'den 819,9 milyar TL'ye geriledi. Ocak – Eylül döneminde ise bütçe açığı 1,07 trilyon TL, faiz dışı açık 161,3 milyar TL oldu.

Eylül ayında bütçe gelirlerinde, bu aya ötelenen beyanname sürelerinin de etkisi ile birlikte yıllık bazda %88,5'lik güçlü bir artış yaşandı. Eylül 2024'te %49,4 olarak gerçekleşen yıllık TÜFE artışı göz önüne alındığında reel gelir artışının güçlü olduğu görülüyor. Bütçe gelirlerinin alt kalemlerine baktığımızda: Kurumlar vergisi gelirleri, eylül ayına ötelenen beyanname sürelerinin de katkısı ile birlikte eylül ayında yıllık %1057 oranında bir oldukça yüksek bir artış gösterirken, gelir vergisi gelirleri ise yıllık %119 artış kaydetti. Öte yandan, iç talebi yansıtan önemli kalemlerden biri olan dahililde alınan KDV gelirleri Eylül 2024 döneminde 90,8 milyar TL ile bir önceki yılın aynı dönemine göre %62,4 artarken, ÖTV gelirleri ise eylül ayında yıllık %28,7 artışla 127,1 milyar TL oldu. Diğer taraftan iç talep dinamiklerini yansıtan bir diğer önemli kalem olan dayanıklı tüketim mallarından alınan ÖTV gelirlerinde yıllık ise %82,8'lik bir yükseliş yaşandı.

Harcamalar tarafında ise yıllık %63,4 oranında bir artış yaşandığı dikkat çekiyor. Faiz dışı harcamalarda yıllık %56,8 oranında bir yükseliş görülürken, alt kalemlere baktığımızda mal ve hizmet giderleri ile sermaye giderlerindeki sırasıyla yıllık %62,7 ve %127 oranlarındaki artışların ana faktörler olarak öne çıktığı görülüyor. Personel giderleri yıllık bazda %82,5 artarken, cari transfer ise yıllık %56,9 oranında bir yükseliş kaydetti.

Yıl sonu bütçe açığı / GSYİH tahminimizi %4,3 seviyesinde korumakla birlikte, bu oranın 2025 yılı sonunda %3'ün altına gerileyeceğini tahmin ediyoruz. Enflasyonla mücadele açısından eşgüdümlü bir maliye politikasının son derece önemli ve gerekli olduğu görüşünde olmakla birlikte, bu yıl mali desteğin son derece sınırlı kaldığını gözlemledik. Dolayısı ile 2025 yılında mali tarafta daha fazla sıkılaşma görmeyi bekliyoruz. Enflasyon dinamikleri içerisinde talep kaynaklı ataletin büyük ölçüde yüksek gelir gruplarından kaynaklandığını takip etmekle birlikte, belirli gelir gruplarına yönelik talep daraltıcı önlemlerin maliye politikasından gelmesi gerektiğine inanıyoruz, zira maliye politikası, para politikasının aksine, böyle bir ince ayar kabiliyetine sahip. Dolayısı ile para politikasında sıkılık korunurken maliye politikasının daha çok gelir artırıcı önlemler üzerine yoğunlaşarak; gerekli vergi düzenlemeleri, kayıt dışı ile mücadele ve bütçe disiplini konularına ağırlık vererek iç talep unsurlarının dengelenmesi noktasında daha fazla destek vermesi gerektiği görüşündeyiz.

Bütçe göstergeleri (12-aylık kümülatif, milyar TL)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tacirler Yatırım

Ekin Çınar
Ekonomist

ekin.akbas@tacirler.com.tr

+90 212 355 46 38

Yatırım Merkezlerimiz

Genel Müdürlük

Nispetiye Cad. B-3 Blok Kat: 9 Akmerkez Etiler - İSTANBUL
0 212 355 46 46

Adana	Cemal Paşa Mah. Gazipaşa Bul. Cemal Uğurlu Apt. Kat: 1 D: 4	(0 322) 457 77 55
Akatlar İrtibat Bürosu	Akat Mahallesi Meydan Caddesi B Blok No: 16 D: 8 (Eski No D: 10) Beşiktaş	(0 212) 355 46 46
Ankara	Remzi Oğuz Arık Mah. Tunalı Hilmi Cad. Yaprak Apt. No: 94 Kat: 2 D: 9 Kavaklıdere Çankaya	(0 312) 435 18 36
Ankara - Çukurambar İrtibat Bürosu	Kızılırmak Mah.Ufuk Üniversitesi Cad. Next Level Loft Ofis No: 4/65 Kat: 24 Söğütözü Çankaya	(0 312) 909 87 70
Antalya	Şirinyalı Mah. İsmet Gökşen Cad. Özden Apt. No:82/6 Muratpaşa	(0 242) 248 45 20
Bakırköy	İstanbul Cad. Bakırköy İş Merkezi No: 6 Kat: 4 D: 14 Bakırköy	(0 212) 570 52 59
Bodrum İrtibat Bürosu	Konacık Mahallesi, Atatürk Bulvarı, Arbor-Abdullah Ünal Çabuk İş Merkezi No: 285/1-A6 Bodrum	(0 212) 355 46 46
Bursa	Konak Mah. Barış (120) Sokak , Ofis Artı Binası, Dış kapı No:3 Daire:33 Nilüfer-BURSA	(0 224) 225 64 10
Çankaya İrtibat Bürosu	Çankaya Mahallesi Cinnah Caddesi Cinnah Apartmanı No: 55 D: 7-8 Çankaya / ANKARA	(0 212) 355 46 46
Denizli	Urban İş Merkezi 2. Ticari Yol Daire 26 Kat: 6 Bayramyeri	(0 258) 265 87 85
Erenköy	Bağdat Cad. Çubukçu Apt. No: 333 Kat: 2 D: 4 Kadıköy	(0 216) 348 82 82
Gaziantep	İncilipinar Mah. Gazimuhtarpaşa Bul. Kepkepzade Park İş Merkezi B Blok No: 18 Kat: 1 D: 5	(0 342) 232 35 35
Girne	Ziya Rızıkı Cad. Şehit Necati Gürkaya Sok. Kat: 1 D: 1 Girne - KKTC	(0 392) 815 14 55-0533 889 15 51
İzmir	Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Bulvarı No:137 Cumhuriyet Apt. K:5 D:12 Konak – İzmir	(0 232) 445 01 61
İzmir Karşıyaka Şube	Yalı Mahallesi Ahmet Kemal Baysak Bulvarı No:42 D:11	(0 232) 241 19 24
İzmir İrtibat Bürosu	Şehit Nevres Bulvarı Eczacıbaşı Apartmanı No: 7 Kat: 2 Daire: 5 Pasaport Alsancak - Konak	(0 232) 241 24 50
İzmit	Hürriyet Cad. Kaya İşhanı No: 39/5 İzmit	(0 262) 323 11 33
İzmit İrtibat Bürosu	Ömerağa Mah. Alemdar Cad. İ. Kolaylı Apt. No: 8 Kat: 2 İzmit	(0 262) 260 01 01
Karadeniz Ereğli	Bağlık Mahallesi Karanfil Sokak No:16 İç Kapı No:8 Karadeniz Ereğli – Zonguldak	(0 372) 316 40 50
Kartal	Üsküdar Cad. Cevat Kayacan Apt. No: 26 Kat: 4 D: 8 Kartal	(0 216) 306 22 71-306 22 06
Kayseri	Hunat Mah. Nuh Mehmet Baldöktü Sok. Gürcüoğlu Plaza No: 5 K: 3 D: 11 Melikgazi	(0 352) 221 08 68-222 82 51
Marmaris İrtibat Bürosu	Kemeraltı Mah. Orgeneral Mustafa Muğlalı Cad. Güven Apt. No: 22 D: 2 Marmaris	(0 252) 321 08 00
Merkez Şube	Akat Mahallesi Meydan Caddesi B Blok No: 16 D: 7 (Eski No D: 9) Beşiktaş	(0 212) 355 46 46
Mersin	İnönü Mah. 1401 Sok. No:32 Pozcu Evo Kat:2 No:10-11 Yenişehir Mersin	(0 324) 238 11 89
Trabzon İrtibat Bürosu	Kemerkaya Mahallesi Halkevi Cad. Mandıralı İş Merkezi No: 4 Daire: 4 Ortahisar	(0 462) 432 24 50

Uyarı Notu

Bu raporda yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmakta olup finansal bilgi ve genel yatırım tavsiyesi kapsamında hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler, mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Yatırım Danışmanlığı hizmeti talep edilmesi halinde; yatırımcının Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ile Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi imzalamış olması, Yerindelik Testi'ni tamamlamış ve risk grubunun belirlemiş olması zorunludur.

Bu raporda yer alan her türlü bilgi, yorum ve tavsiye uygunluk testi ile tespit edilecek risk grubunuz ve getiri beklentiniz ile uyumlu olmayabilir. Dolayısıyla, uygunluk testi neticesinde risk grubunuz tespit edilmeden sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi amaç, bilgi ve tecrübenize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu rapor herhangi bir sürede belirli bir getirinin sağlanacağına dair bir taahhüt içermemekte olup, zaman içerisinde piyasa koşullarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle yorum ve tavsiyelerde değişiklikler söz konusu olabilir. Bu raporda bahsedilen yatırım araçlarının fiyatları ve değerleri yatırımcıların menfaatlerine aykırı olarak hareket edebilir ve netice itibarıyla yatırımcılar anaparalarını kaybetme riski ile karşı karşıya kalabilirler. Bu raporda yer alan geçmiş performans verileri gelecekte elde edilecek sonuçların bir garantisi olarak kabul edilemez.

Bu raporda yer alan tüm bilgiler ve görüşler yatırımcıları bilgilendirmek amacıyla, Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güncel ve güvenilir kaynaklardan temin edilmiş olmakla beraber, Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş. söz konusu bilgilerin doğru ve tam olduğunu taahhüt etmemektedir. Raporlardaki yorumlardan, bilgilerin tam veya doğru olmaması ve/veya güncellenme nedeniyle doğabilecek maddi ve manevi zararlardan Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ve çalışanları sorumlu tutulamaz.

Bu rapor, sadece gönderildiği kişilerin kullanımı içindir. Bu raporun tümü veya bir kısmı Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin yazılı izni olmadan çoğaltılamaz, yayınlanamaz veya üçüncü kişilere gösterilemez, ticari amaçla kullanılamaz. Aksi halde, Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş. uğramış olduğu bütün zarar ve ziyana talep etme hakkını saklı tutar.